

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a esce de 2 ori Marşrea, si Sambet'a, Fôica una data pe septemana, — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. v. a. Pentru tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu nou 40 doidiceni, or 5 galbini mon. sunatória. Se preanmera la postale c. r., si pe la DD. correspondenti. — Pentru serie ad. cam 10 vorbe mari s'au mici inserate se ceru 8 cr. Tacs'a timbrala e 80 cr. de fiacare publicare. Fara depunerea acestui pretiu inainte nu se voru mai primi publicari.

Nr. 18.

Braslovu, 6. Martiu 1863.

Anulu XXVI.

MONARCHIA AUSTRIACA.

Convocare la conferinti'a nationala.

Nru 167.

Onorate in Christosu Frate!

Onoratalui nostru publicu dein Transilvani'a credu cá prébine-i este cunoscutu, cá noi ambii Archierei Romani, cá Presiedinti ai adunarei nationale dein 1861 amu cerutu dela locurile mai inalte dein motivele, si cauzele in préumilit'a nóstra rogare dein 2. Dec. a. tr. aduse inainte facultate pentru tienerea unui congressu nationale.

Acumu ne aflamu in acea préplacuta stare, de-i potemu aceluasi onoratu publicu cu mare a animei bucuria face cunoscutu, precumuca Sacratism'a sua c. r. si Apostolica Maiestate prein préinaltu gratiosulu seu rescriptu imperatescu din 17. Febr. a. c. sub Nrulu cancelariei de curte 783 dein 1863, s'a induratu cerut'a facultate a ni-o concede pre calea inaltului regescu guvern alu tieiei, care preinaltu prin decretulu seu din 20. Febr. a. c. Nru 6680 ni-o impartasiesce la amen-doji Presiedinti susu mentionatei adunari nationali cu acea gratiosa intimare, cá congressulu optatu se se tienia in Sibiu, si cá la acést'a catu mai curundu se se convoce dein intieleginti'a romana transilvana preotiesca si mirenesca de ambe confesiunile romane dela 120—150 de individua, éra alegerea conchiamandeloru acolo persóne, si prefigerea terminului pentru tienerea adunarei, precumu si conducerea consvaturiloru in acelu tipu, si cu acea modalitate, cá acelea se curga cu un'a seriozitate si demnitate cuvenita problemei conferintiei, s'a concrediutu nóue ambiloru Presiedinti.

Direptu aceea in urm'a susureveritei preinaltu gratiose concessiuni imperatesci date in privinti'a tienerei conferintieloru cointielegundune earasî ambii Presiedinti la olalta asupr'a dispuştiuniloru ce-su de a se face cu privire la acestu scopu, amu cugetatu celu mai potrivitu terminu pentru tienerea conferintieloru a fi Duminec'a Tomei dupa pascile nóstre, adeca 7/19. Aprilie a. c., in care terminu ne amu si involitu asia, catu atunci Dumineca se se serbeze invocarea Spiritului Santu, éra in dilele dupa aceea urmatórie se se tienia consultarile.

In catu se tiene de conchiamarea persóneloru la conferintie dupa program'a data in petitiunea nóstra susu indigitata, cá chiamati la conferintia din partea nóstra a Presiedintiloru voru avé de a luá parte: 1) Vicepresiedintele regescului guberniu. 2) Consiliarii transilvani de curte, de guvern, de instructiune si de finantie, precumu si secretarii de nationalitate romana. 3) Comitii supremi, capitani districtuali, si administratorii comitatensii. 4) Protonotarii, asesorii tablei regesci, si asesorii tribunalului criminalu alu tieiei. 5) Judii regesei si scaunali. 6) Directorii ambeloru gimnasii romanesci dein Blasiu si dein Braslovu; eara dein statulu preotiescu din fiacare confesiune romana pana in suma de 25 individua, si dein celu civile séu mirenescu deintre intielegintia pana la 50 de individua.

In convocarea acestor'a dara mai pre urma numitii dein preotime 25 si dein mireni 50 de individua de

pre partea nóstra, urmédju si acumu aceea modalitate, care amu fostu urmatu-o si in anulu 1861 la conferinti'a nationala de atunci, candu amu lasatu, de prin alegere libera s'au alesu si dein partea preotime, si si a poporului de religiunea nóstra gr.-catolica deputati la conferintiele nationali, asiá si acumu volimu se fia alesi deputatii si la aceste conferintie nationali de catra preotime si poporu. Direptu aceea noi luandu in consideratiune si de o parte, si de alt'a impregiurarile parte a populatiunei poporului nostru de relegiunea gr.-catolica din prin comitate, districte séu scaune, parte si a numerului celui numai de 75 individua, cari cadu din partea preotime, si a intielegintiei mirenesci pre partea confesiunei nóstre gr.-catolice, amu volitu si in privinti'a modalitatei de a se alege reprezentantii preotime, si poporului nostru gr.-catolicu de prin comitate, districte séu scaune la conferintie, a face publicului nostru gr.-catolicu o usiurintia prin aceea, cá amu calculatu, si prenotatu in ce numeru aru fi de a se alege aceli reprezentanti, dupa cumu se va vedé dein urmatória specificatiune.

Nr.	Numele Comitateloru, Districteloru si ale Scauneloru	preoti	mir.
1.	Comitatulu Albei de diosu	3	6
2.	Albei de susu	1	2
3.	Doboc'a	3	5
4.	Hunedórei	2	3
5.	Clusiului	2	4
6.	Cetatei de Balta	1	2
7.	Solnocului dein laintru	1	3
8.	Tordei	3	5
9.	Districtulu Fogarasiului	1	3
10.	Naseudului	1	3
11.	Scaunele sasesci alu Bistritiei	1	2
12.	Mediasului	1	2
13.	Mercurei	1	1
14.	Orestiei	1	2
15.	Sebesului	1	2
16.	Sibiiului	1	3
17.	Segisioerei	—	—
18.	Scaunele secuesci tóte la olalta	1	2
	Sum'a	25	50

Toti acestia reprezentanti dupa numerulu in specificatiune defiptu potu se se aléga prin susu indicatele comitate, districte si scaune in acelu tipu, déca protopopii unui fiacarui comitatu, districtu séu scaunu indata si ce voru primi acést'a a nóstra ordinatiune se voru pune in cointielegere, intre sene, si si cu intieleginti'a mirena, si preotiesca romana gr.-catolica si voru alege atatu dein statulu preotiescu pre nesce preoti cu capacitate, si portare buna, catu si dein statulu mirenescu pre acei'a deintre inteligentii nostrii, care asemenea-su cu capacitate, si portare buna, si despre carii se va sci de comunu, ca preotimea, si poporulu comitatului, districtului séu scaunului acelu'a are incredere deplina in densii; de sene intielegunduse, ca potu fi alesi de deputati la conferintie si individua dein altu comitatu, districtu séu scaunu, déca aceia voru posiede cualitatile recerute acumu mentionate, si pre acesti'a asiá in numerulu prefiptu alesi îi vor insarciná, cá pre terminulu mai susu indigitatu se se presenteze la Sibiu.

la conferințele naționale însestrăți cu acreditivă dela alegătorii sei, unde că atari voru luă parte la ținendele conferințele.

Care spre strinsă împlinire încredințându-le cu părințesca iubire remanem

Alu Frăției Tale

addictu
Metropolitulu Alesandru.

Blasiu, 7. Martiu 1863

Inca odata limbile oficiale.

Incheiere din Nru tr.

Armat'a consta numai din asiá numit'a militia.*) Materialulu de resboiu este in tóte cantónele asemenea; regulamentulu de exercitiu ostasiescu earasi; eara comand'a se face in acea limba, pe care o vorbescu militarii. Impregiurarea din urma este unu reu care pe airea ar impedecá si periclitá unitatea comandei; in Elveti'a insa reulu este paralisatu prin aceea, cumcâ mai toti oficirii trupeloru militare cunoscu doue limbi ale patriei, adica german'a si francésc'a déca si nu tocma pe deplinu, totusi pre atata, incatu ei se potu intielege usioru cu militi'a. —

Desbaterile si pertractarile in sinulu magistratureloru (legislative, politice, judecatoresci sol.) din Elveti'a ne infatișeá cea mai viia icóna parlamentara din lume. Acolo vede si aude cineva, cum cutare germanu raspunde unui frantiosu punctu din punctu la tóte alegatiunile lui, eara apoi acestuia póte fi cà'i raspunde totu asemenea unu italianu.

Viéti'a cea îndelungata parlamentara a Elvetiei a produsu acolo multime de oratori, precum între asemenea impregiurari nu se mai afla nici intr'o tíera.

Acésta petrecere împreuna in cate o adunare centrala a daose nespusu de multu la latírea celoru trei limbi. Fiacare june ce 'sia propusu odata a'si castigá unu renume pe cararea politica, invatia bine celu putínu doue limbi, german'a si francésc'a; intocma facu si oficirii de stabu.

Eata cum o minte sanatósa si neamétita prin teorii nesigure invatia pre popórale Elvetiei a'si respectá limb'a si nationalitatea intr'unu modu, asupr'a carui ómenii in Austri'a protesta cá si asupra unei nedreptatiri strigátore la ceriu a nationalitatii loru. Frantiosulu din Elveti'a ia măsuri, cá pruncii sei se invetie de timpuriu limb'a germana, frantiosii elvetiani saluta cu placere infintierea de catedre pentru limb'a germana in cantónele locuite de ei si isi trimitu pruncii in partea germana a Elvetiei, pentrucá acolo se invetie limb'a germana catu se póte mai bine.

Intocma pe aceeași cale urmésa si germanii elvetiani spre a invatia bine limb'a francésc'a.

Prea adesea familii germane tienu scolarei de nationalitate francésc'a, la ai caroru parinti earasi petrecu asemenea fiii familiiloru nemtiesci, unde pre langa locuintia si nutrementu li se dá si instructiune in limba.

— Pana aici informatiunea venita dela filo-romanulu si filo-ardelénulu din Elveti'a. Remane acum la cititoru a se folosi séu nu de aceeași, tragéndu paralela între referințele nóstre si ale elvetianiloru cu privire la respectarea imprumuta a drepturiloru nationalitatii si a limbei. Din partea nóstra ne voidu nici cu acésta ocaziune a preocupa opiniunea altora, ne marginimú numai a observa unele, care pre catu credemú noi, nu potú fi disputate de catra nimeni.

Elveti'a muntósa cá si Ardealulu, locuita de trei popóra, diferítore in limba si in datine cá si celea din Ardealu, despartíte si prin confesiuni relegióse, de si nu prin atatea cate inflorescu (??) in Ardealu; Elveti'a impresurata si inchisa între muntii sei de catra trei staturi mari, cá si odata Ardealulu; Elveti'a pomulu celu de cérta alu staturilor vecine in cursu mai bine ca de ani cinci sute, precumu erá pana la 1691 si Ardealulu, — acea Elvetia eroica si totuodata luminata, condusa de angerii sei aparatori printre valorile seculiloru mai bine decatú Ardealulu, a sciutu nu numai a'si apará independenti'a sa de asiá numitii cavaleri rapitori (Raubritter)

*) Elvetianii, între carii toti cei întregi si sanatosi trupesce sunt datori a se deprinde in arme la anumite timpuri ale anului, isi numescu puterea lor armata militia, spre a o distinge de asiá numitele armate regulate statátore ale monarhiiloru, compuse din ostasi prinsii séu conscrisi la sórte, carii se numescu si soldati, pentrucá tragu soldu, adica plata séu simbria. Asiá militi'a (de care are si Angli'a) nu trebuie se se confunde cu trupele séu armatele de linia.

ai Frantiei, ai Burgundiei, Italiei si Germaniei din véculu de mijlocu, ci totodata a respinsu si trantitu cu bratiu puterosu orice incercare de predominare a unei nationalitati preste ceea-lalta. Libertate si egalitate in tóta privintia asigurata pentru nationalitatile conlocitóre, a fostu un'a din macesimele fundamentale de statulu ale Elvetiei. Séu acestea doue bunuri supreme, séu desfiintierea statului, a fostu alternativ'a in care s'a pusu Elveti'a indata dela intemeierea sa. Pana la ce mesura a prinsu acea macesima radecina afunda in inimile elvetianiloru din generatiune in generatiune prin tóte prefacerile aduse de timpu, se póte cunósce mai alesu din acea impregiurare, ca oricandu acea tíera fu amerintiata cu subjugare séu din partea Getmaniei, séu din a Burgundiei si Frantiei; séu de catra Itali'a (in secululu alu 15-lea), locuitorii ei fara diferentia de nationalitate s'au sculatu toti cá unulu pentru a-perarea patriei si a libertatii ei; orice simpathii nationale au trebuitu se amutiésca si se dispara la vocea patriei loru, candu acésta îi chiama spre aparare. Asiá a fostu acésta totudeaun'a, asiá este si astadi in Elveti'a.

In dílele nóstre se incercá Franti'a — candu cu ocuparea Sabaudiei (Savoyen) dela regele Italiei — a ocupá unu ținutu micu francescu din Elveti'a propria spre a'si deschide pe acolo unu drumu militarescu mai siguru; ati vediutu insa cum toti elvetianii isi inaltara capetele si bratiile sale cá si vulturii cei cumpliti locuitori ai muntiloru loru, eara imperatulu Napoleonu III. sciindu ca cu popórale Elvetiei in asemenea casuri nici decumu nu e de glumitu, s'a retrasu frumosielu cautandú'si pe airea de lucru. Dela 1859 incóce miculu cantonu italianescu Tessin invecinatu cu Lombardi'a fu provocatu de cateva orí a se rupe de catra Elveti'a si a se incorpora la Itali'a cea mare. „Nu nici decumu“, a respinsu Tessinulu, „poftimú Italiei totu binele, noi inse suntemú prea determinati a stá la Elveti'a pentru totu viitorulu, pentrucá acésta nea fostu, ne este si ne va fi totudeaun'a mama buna si credintiósá.“

Eata Domniloru, cum libertatea si egalitatea natiuniloru locuitóre in o tíera e in stare de a inchezá, asigurata si a stringe la unu punctu tóte diferitele interese de viétia a le locuitoriloru ei! Intru adeveru, eu nici odata nu am potutu admirá din destulu pe acelu geniu nemuritoru supraomenescu, carele a condusu pe locuitorii Elvetiei catra unu scopu statulu de sacru, atatu de sublimu.

Pentru cá de acestu adeveru se ne petrundemú si mai usioru, se presupunemú pre cateva minute doue casuri. Se luamu adica, cumcâ francii si italianii Elvetiei aru fi conspiratu vreodata in contra compatriitoru germani mai numerosi, pentrucá, fia si cu ajutoriulu vreunui statulu vecinu, sei subjuge siesi, dechiarandú'i numai de tolerati si se'i despóie de tóte drepturile loru relegióse, politice si civile. Se mai punemú earasi, ca germanii cá cei mai numerosi s'aru fi incercatu a subjuga pe celalalte doue nationalitati. In ambele acestea casuri ce erá óre se se aléga de Elveti'a? Respunsulu e pe fatia: se intrebamú numai istori'a nóstra, cá se ni'lu dea acésta pre catu de tristú, pre atatu de adeveratu.

Batai civile, comploturi, furci, tíepa si róta, chiamare de amestecu strainu, subjugare turoésc'a, privire la tóte acestea din partea poporulu subjugatu cu manile incrucite, pradi, focuri, hatírea suteloru de mii in servitute; séu si altmintrea: Lorandus Lipes et Paulus Magnus la Capolna, Clusiu, Turd'a (1437—8); Joanu Zapolya et Georgie Dozsa la Temisióra, Oradea etc.; Martinuzzi et Castaldo; Michaiu et Basta; Chanulu tatarescu cu Pascha dela Silistri'a contr'a Ge. Rákoczy (1660); Emericus Tökoly, Rákoczy etc. —

Avut'au si elvetienii lupte din láintru, inse séu numai lupte de principii curatu politioe, séu si lupte asupra oligarhiloru, déca acestia s'au incercatu a incalecá pe oerbicea poporulu, eara lupte pentru limba si drepturi nationale, loruleau remasu necunoscute.

G. B.

TRANSILVANIA. Brasiovu 17/5. Martiu. Septeman'a trecuta si pana astadi fu destulu de interesanta pentru clasele mai luminate ale locuitoriloru romani din Brasiovu. Sciirea positiva cumca pre duminec'a Tomii se va deschide nesmintitu congresulu nationalu romanescu in Sibiu, a mai scuturatu pre ómeni din acea nepasare in carea cadiusera mai bine de unu 1/2 anu incóce cu privire la tóte afacerile publice a le patriei si ale natiunii.*)

*) Fiinduca a inceputu a se cauta Protocolulu siéintiiloru conferinții nationale romanesci din Jan. 1861, ob-

De alta parte petrecerea din 7. Martiu pana astadi a preonoratului Domnu consiliariu de instructiunea publica gr.-resarita Dr. Pavelu Vasiciu in mijloculu comuneloru locale romanesci a datu ocaziune la cateva intalniri si consultatiuni a reprezentantilor bisericesci si a eforiei scolastice pe temeulu legamentului fundationalu din a. 1852. Se spune ca unele din acelea consultatiuni aru fi fostu forte seriose si grele de condusu, din cauza mai alesu, ca asupra terminului autonomia bisericesca a domnia in adunare o confuziune forte intristatoare de idei pana intru atata, catu se afla si pareri, din care cunosceai ca se confunda definitiunea autonomiei cu ceea a curatului absolutismu de prima calitate.

De altmintrea scopulu venirii Dlui consiliariu de instructiune se dice ca a fostu, ca pre langa o visitatiune oficiosa a tuturor scololoru si claseloru prin tote comunele atatu cetatiene catu si dela cateva sate vecine, se ia mesuri pentru organizatiunea definitiva a gimnasiului romanescu de aici intru intielesulu legii imperatesci pentru tote optu clasele, in legaminte cu ajutoriulu banescu aplaciatu de catra Maiestatea sa in suma de patru mii fiorini pe fiacare anu in cei trei ani viitori, eara spre acesta se se puna la cale ca profesorii se nu mai fia tractati de provisorii, ca impiegarea*) loru se ajunga odata a fi definitiva, se se deschida totuodata concursu si pentru profesori, carii voru fi depusu eesamenulu de statu, seu carii pe acelasi ilu voru fi indeplinitu prin unu servitiu indelungatu si in adeveru folositoru in sfera invatiamentului; in urma ca cele doue reprezentantie de cate 12 membrii, care ingrijescu pentru conservarea scololoru in numele comuneloru proprietarie a acelorasi, se si compuna odata instructiunea prevediuta in chrisovulu fundationalu, dupa care sunt a se administra tote averile scololoru, eara socotilele se le asterna in fiacare anu la locurile mai nalte bisericesci si politice spre revisiune, mai in scurtu, ca se se reorganisese totulu asiá, in catu viitoriulu acestui gimnasiu se fia in tota privinti'a asigurat.**)

Dn. consiliariu Vasiciu a manecatu astadi la Branu, eara de acolo va trece pre la Zernesci si Poian'a marului in districtulu Fogarasiului, unde precum suntemu informati, scolele, afara numai de vreo doue trei, se afla in o stare forte ticalosa. Intr'aceea celea gr.-neunite totu mai sunt cum sunt, ci gr.-unite inca nu se vedu mai nicairi, pentru ca ceea ee ti s'ar pare, ca este scola, porta numai numele scolei indeiertu. Intru adeveru ca chiamarea si pusetiunea nou denumitului consiliariu de invatiamentu gr.-unitu Dr. J. Maioru inca nu este intru nimicu de pismuitu.

Brasiovu, 18. Martiu. A sera earasi secerá virtuos'a violinista Dsióra Charlotte Deckner cele mai frumose aplause dela unu publicu numerosu de tote nationalitatile. Infacisirea ei cea modesta si securitatea in esecutarea cea mai precisa a pieseloru, ear' cu deosebire original'a si escelent'a producere a bucatiloru romanesci ei asecura comun'a placere si pretiure. Noi ei dorimu ca si in Bucuresci, unde calatoresce, se secere asemene aplause, care, suntemu convinsi, ca nui voru lipsi. Gratia Dsióra! ca'te ocupi si cu music'a romana!

— Sasii nostri in universitate, siedintia din $\frac{12}{3}$, primira pentru sasime: Legea comerciala generala, legea scutirei libertatii personale, a dreptului de locuintia, legea presei si procedur'a ei. Eata dieta intréga in Sibiu.

BUCOVIN'A. Cerneuti in 26. Fauru 1863. In adunanti'a nostra pnovinciala incepu a se goli elementele ei. Pana aoumu „Dreapt'a“ compusa din proprietarii cei mari sub conducatoriulu ei liberalu si iscusitu Alecu Br. de Petrinó simpati'a tierei. Asiá numita „Stang'a“ ei lipsesce unu conducatoriu iscusitu.

De ea se tienu numai puçinu decatu cincii pretori politici cercuali, intru aceea unulu dela Guralumora cu numele Tustanowski, care pusa in siedinti'a din 27. Ianuariu 1863 assertiunea . . . . .: „Wer nicht den Muth hat, Farbe zu bekennen, nämlich, dass er die Regierung unterstützen wolle, der soll sein Mandat nicht annehmen, denn die Regierung nicht unterstützen, heisst, der Aufgabe nicht entsprechen, die

servamu, ca din acelasiu se mai afla preste 200 esemplare si se afla la Römer & Kamner in Brasiovu, la S. Filtsch in Sibiu. —

*) Anstellung; impiegare terminu italianescu.

**) In legea organica sta la § 3. 1) Ein Gymnasium zu errichten ist Jedermann berechtigt. 2) Zur Eröffnung desselben ist die Genehmigung des Unterrichtsministeriums nothwendig . . . . . 3) Das Ministerium kann ein solches Gymnasium wegen Mangels der vom Gesetze geforderten Eigenschaften zu jederzeit wieder schliessen lassen.

den Abgeordneten das Vertrauen des Landes auferlegt habe.“

Eata in siedinti'a din 26. Jan. tienu totu acelasiu pretoriu alta oratiune de virtutea lui de acelu intielesu, ca deputatii trebuie se fia cei antaiu care respeptéza legea si ca n'au dreptu se alterédia vr'o norma a constitutiunii.*)

Antonu Porumbu, proprietariu.

Polonii inaintéza. Langievicz s'a prochiamatu de dictatoru si in Varsivi'a. Victorii dese.

PRINCIPATELE UNITE ROMANE.

Bucuresci, 25. Fauru. In siedinti'a de sambata respunde Dn. ministru de interne la interpelarea ce o facuse mai daunadi D. Brateanu, cu care cerea respunsu, déca e adeveratu, ca polonii sunt siliti de catra guvernul a'si parasi casele si locurile si a fi lipsiti de dreptulu ospitalitatii in Romani'a. Eata respunsulu:

Dn. ministru din intru respunde, ca Polonii cari sunt de multu asiediati in tiéra se bucura de drepturile ospitalitatii, dara ca cei asiediati pe fruntari'a rusa si austriaca erau in intielegere cu compatriotii loru si lucrau impreuna; c'acést'a a neodihnitu pe puterile vecine, c'a priimitu plangeri si dela Austri'a si dela Rusi'a si ca guvernulu de aci le a dîsu se n'abuseze de ospitalitate; ca sunt liberi a stá in tiéra, dara in orasiile din centru, unde sesi caute numai de profesiunea loru. D. ministru mai adaoga, ca multi au priimitu de buna voia a plecá, ca la unii le-a si datu mijloce de cale, si protesta, ca D. J. Bratianu a dîsu interpelarea sa c'asemene procedere ar fi o partialitate pentru guvernulu Rusiei.

$\frac{2}{3}$. Mesagiulu tronului fú priimitu cu multumire unanima de deputati si tribuni. Mesagiulu constatéza, ca camer'a n'a votatu budgetulu in restimpu de patru luni, si abia votá trei, patru proiecte de lege, ca a perduu timpulu ou discussiuni politice sterile si ca ea in cele din urma printr'unu votu, ce predica neascultarea de lege, a adusu pre siefulu statului la neposibilitate de a prelungi sesiunea Eata Mesagiulu intregu: Domniloru Deputati!

Sunt patru luni de candu v'amu convocatu pentru a votá anteiulu budgetu alu tieriloru unite si a pune unu capetu starei anormale a finantieloru nóstre.

Elementele acestoru insemnatóre lucrari vi s'au prezentatu la timpulu oportunu, si eramu in dreptu a crede, precumu o díceamu in mesagiulu Meu din lun'a lui Noemvrie trecut, ca unu budgetu regulatu alu resurseloru si trebuintieloru tierei va fi discutatu si votatu inainte de sfirsitulu anului 1862. Guvernulu Meu v'a prezentatu asemenea unu siru de proiecte de legi organice si de unificare, pe carii de patru ani tier'a le astépta cu o legitima nerabdare. Cu parere de reu constatatu inse, ca adunarea legislativa a esitu de pe terenulu practic alu lucrariloru: activitatea si silinti'a Domniiloru-Vóstre s'au perduu in discussiuni politice, in lupte de partide séu de persóne; si cu tota staruinti'a vrednica de lauda a multor'a dintre DD.-Vóstre, a caror'a intentia si devotamentu sciú a apretiuí, totusi s'a perduu unu timpu pretiosu fara nici unu resultatu folositoriu.

Sesiunea estraordinaria a lunei lui Noemvrie si acea ordinara din lunile Decemvrie, Ianuariu si Februaru, sunt sfirsite, ear' budgetulu nu este votatu, si din deosebitele proiecte de legi remase nevotate din sesiunile trecute si mai tote acelea prezentate adunarei de guvernulu Meu in cursulu sesiunei de estu timpu, abia vreo trei patru au capatatu sanctiunea deliberariloru DD.-Vóstre.

Fara ca se atribuiu adunarei rea vointia, catra puterea esecutiva, séu lipsa de cunoscintia a datoriloru sale, gasescu ca neesperienti'a nóstra, nerabdarea nóstra, precipitarea adesea imprudenta a aspiratiuniloru nóstre catra progresu, ne facu a ne departá dela adeverat'a misia ce ne este impusa noua Romaniloru. Astufelu numai 'mi pociu esplecá acele lupte regretabile ce s'au produsu de catu-va timpu in sinulu adunarei; caci cumu altufelu s'aru scusá acelu votu alu unei parti din adunare, prin care agentii publici se chiama la neascultarea ordineloru guvernului, si din care ar fi destulu se resulte o adeverata desordine, daca providenti'a n'aru fi datu poporului romanu acelu bunu simtiu si acelu adeveratu patriotismu cu care a sciutu totud'aun'a a conjurá relele la care a potutu fi espusi.

Acést'a situatiune, spre a evita evenimente mai neplacute,

*) Ceea ce privesce la scaderile alegerei Dsale si la prognosticulu presintitu ertatine, ca legea presei ne ingana pén'a Red.

me pune in imposibilitate de a mai prelungi terminulu lucrari-
loru Domniloru-Vóstre preste epoc'a inchiderii legale a se-
siunii, atunci candu cele din urma díle ale ei, de ar fi fostu
mai bine intrebuintate, ar fi potutu stabili creditulu dinafara
si dotá tiér'a cu institutiuni menite a desvoltá bogatiile sale.

Domniloru deputati! Aceste lupte prin care amu trecut, se ne serve la toti de invatiamentu. In trebile publice cá si in cele private, fiacare dí isi are sarcin'a sa; progresulu este oper'a timpului, agitaciunile nu potu de catu a-i impede-
ca mersulu, si mandatarii unei natiuni in discussiunea marilor interese ce le sunt incredintate, nu se potu departá de moderatiunea si rabdarea de carea puterea esecutiva a avutu ocaziunea a ve dá mai multe probe in cursulu acestei sesiuni.

Petrundeti-ve dar Domniloru deputati de idea, ca desvoltarea puterilor si institutiunilor nóstre nu este cu putintia fara unu deplinu accordu intre puterea esecutiva si reprezentantii legali ai tieriei. Trebuie mai cu deosebire, si acést'a este antai'a conditiune, cá drepturile fia-carei'a puteri se fia respectate in tóta intregimea lor. Atunci numai vomu puté conduce Romani'a contra viitoriulu ferice ce ii este rezervatu, si vomu puté respunde cu demnitate la acele simpatii ce necontenitu august'a curte suzerana si inaltele puteri garante arata contra patri'a nóstra.

Sesiunea anului 1862/1863 este inchisa.

ALESANDRU JOAN I.

Contra-semnati: N. Cretiulescu. Al. Cantacuzinu. Chr. Tell. Joan Florescu Joan Gr. Ghic'a. Al. Catargiu.

Bucuresci, 1. Martiu. Unu correspondentu particularu ne insciintieza, ca in comisiunea petitiunilor numai unu membru, verulu Dlu Muruzi, cunoscutu de antipatistulu scóloloru, se opuse la votarea, cá proiectulu de crestere alu Ds. C. Dunca se se recomanda de urgentu la ministeriu. Totusi comisiunea eata cumu referá in adunare:

Domniloru Deputati!

„Comisiunea petitiunilor, careia Domni'a-Vóstra ati recomandat de urgentia memoriulu prezentatu de Domnisióra Dunc'a, asupr'a educatiunii feteloru in Romani'a, luandu in cercetare acestu memoriu, l'au gasitu indeplindu intru tóte conditiunile, ce se ceru pentru o regulata organizare a acestei importante ramure a instructiunii publice.

Comisiunea patrinsa de trebuintia imperiósá, ce din dí in dí mai multu se simte in tiér'a nóstra, pentru o imbunatatire in sistem'a actuala a educatiunii feteloru, si convinsa pe deplinu de rezultatele folositoare, ce sub tóte puncturile de vedere ar decurge, din punerea catu mai neamanatu in lucrare a memoriului prezentatu onor. adunari, vine a ve rugá, Domniloru deputati, se incuviintiati parerea, ce s'au adoptatu si in comisiune, de a se recomanda de urgentu acestu memoriu ministeriului; cá, luandu in deaprópe consideratiune, se elaboreze in intelegere cu consiliulu instructiunii publice, unu proiectu de lege, care, dupa ce se va votá de corpulu legislativu, se se puie immediatu in lucrare cu concursulu Domnisiórei Dunc'a.

Totudeodata comisiunea, se crede datóre a propune ca, spre a incuragiá aceasta laudabila initiativa, si a recompensá o lucrare atatu de utile pre catu si laboriósá, se se acorde autoriului acestui memoriu unu premiu de meritu, din fondurile alocate ministeriului de cultu, pentru asemenea destina-tiune. —

Nomicá e atatu de urgentu pentru natiunea romana cá institutiunea poporala. Cine vrea a escela in opiniunea publica a intregii natiuni — se nu'si pangarésca man'a cu trage-rea de dungi preste acésta problema. — Augustu a fostu mare numai pentruca a imbraciosiatu institutiunea si pe ómenii ei.

587 civ. 1863.

Edictu.

La magistratulu acest'a cá judecátoria cambiala s'au inviatu de prás. 5/12. 1862 sub Nru 4132/civ. contra Stanu Albuletiu si Radu Giuglea din Cernatu, un'a actiune spre platirea unei datorii cambiale in suma de 400 fiorini v. a. c. s. c. si s'au cerutu totudeodata din partea acusatariului D. Stefanu Sotirtu, neputanduse imanuá mandatulu de solvitiune emisu dela judecatori'a acést'a in 9/10 1862 Nru 4132/civ. susu numitoru datornici, din cauza, ca densii nu se aflau presenti si pana in díu'a de astadi domiciliulu lor au remasu necruatu, denumirea unui curatoru pentru absinti.

In urm'a acestei cereri s'au denumitu Domnulu advocatu Josifu Mayer de curatoru pe spezele si pericolulu acusatiloru si se insciintiezia despre aceste acusatii Stanu Albuletiu si Radu Giuglea cu aceeasi observatiune publicamente, ca densii au se informadie pe curatorulu denumitu de-

spre pertractarea cuviintiósa a causei lor, veru se numésca judecatoriiei altu procuratoru, avendu asi imputá urmarile nefavorabile in caus'a acésta numai neglijintiei proprie.

Brasiovu in 14. Fauru 1863 st. n.

Magistratulu urbanu si districtualu cá judecatoria cambiala.

2—3

Nr. 1103/1862 pr.

Publicatiune.

Dein partea comisiunii de cura a apelor minerale dein Borszék, infiintata pe temeliulu inaltei ordinatiuni a inaltului gubernu regescu trans. dein 30. Aprile 1862 Nru 8492 — se aduce prein acésta la publica cunoscentia, cumuca s'a facutu de mai nainte aceea neplacuta observatiune, ca mai multi ómeni, cari facu negutiatoria cu ape minerale (Borviz) — s'au intemplat de siau implutu glajile lor cu Borviz de pre alte locuri, — si la sigilarea acelora au sciutu imita modulu pana acumu obicinuitu cu foliuti'a de plumbu (Staneolu), care apoi esportandulu la locurile de vendiare — l'au si vendutu subtu numele de Borszék.

De vreme ce astufeliu de negutiatoria nu numai ca fórte insiéla pe cumperatori cu aceste ape in chipulu susu numitu manipulate, care in scurtu timpu perdiendusi tóta specialitatea minerala ce au avut'o, se prefacu in cea mai simpla si puturósá apa; — dar' totu deodata stricá si degradéza renumele apei minerale alu fontanei principale dein Borszék, care pentru eminentele ei cualitati, este recunoscuta in tóta Europ'a.

Comisiunea de cura afla dara de lipsa spre delaturarea acestoru abusuri, mesurile cuviintióse, facunduse atenti, si deregatoriile administrative in gradulu celu mai naltu — cá se privighieze si se staruiesca a se pune stavila acestorufeliu de insielatiuni — cu totuadinsulu.

In privinti'a acésta prein cointielegere cu arendatorele David Mandl s'a otaritu, ca glajile, ce se voru implé in Borszék cu apa minerala in a. acesta, precumu si in viitorime, se nu se mai sigileze dupa modulu si obiceiulu de mai nainte, cu foliuti'a de plumbu (Staneolu), ci in loculu acestuia — se se intrebuintieze la sigilarea glajiloru Capacuri de plumbu (Kapsel.)

Acestu sigilu va cuprinde in sine numirea „Borszék“ — numele arendatorelui „David Mandl“ precumu si numerulu anului de implere, dar' inse cu acea distinctiune — ca in locu de timbrulu fostu pana acumu pe dopu de P. B. (Principal-Brunnen) va fi timbrarea cu F. K. (Fő kut.)

Comisiunea de cura 'si promite, cumuca prein acestu modu mai nou de sigilatu, de si manipulatia in aretat'a proportia de mai nainte e cevasi mai cu spese, va reusi mai lesne la scopu, fiinduca aceste Capacuri se voru trage deocamdata numai dein fabricele dela Nürnberg si Frankfurt, care póte nu se voru imita lesne in tempu mai delungatu — despre o parte, — cara de alta parte Capaculu acela alu mai intrebuintia si de alu doilea ar fi mai fara putintia — prin care unu falsificatu cu atatu mai siguru se póte incungiura.

Acésta otarire a comisiunii de cura a Borszékului se aduce in interesulu comunu la cunoscentia publica.

Csik-Somlyo 31. Januariu 1863.

S.-supremulu jude regescu cá presiedinte alu comisiunii.

6—8

Dreptulu de carcimaritu in Hidigu.

Dumineca in 12. Aprile a. c. inainte de prandiu la 10 óre se va esarendá dreptulu de carcimaritu in cas'a comunala a Hidigului, dela S.-Georgiu (24. Aprile) a. c. pe 3 ani suburmatori la celu ce va dá mai multu. Doritorii de inarendare au a depune inainte de licitare unu vadiu de 100 fl. m. a. Conditiunile licitatiunii se potu vedé si pana atunci la notariulu comunalu Ladislau Apor. 2—3 (pl.)

Se afla de vendiare cu pretiu fórte efinu o

 masina de vinarsu

galice intocmita pe 50 vedre, in stare fórte buna d'impreuna cu pompa gerbotica si mare. Iubitorii de a cumpará se binevoiesca a intrebá in S.-Georgiu (de Seps) la D. Alecsius Nagy sen., unde se póte incheié si acordulu. 2—3 (pl.)

Cursurile la bursa in 17. Martiu 1863 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 49 cr. v. a
Augsburg	—	—	114 " 50 "
London	—	—	115 " 40 "
Imprumutulu nationalu	—	—	80 " 95 "
Obligatiile metalice vechi de 5 %	—	—	74 " 25 "
Actiile bancului	—	—	796 " — "
" creditului	—	—	210 " 80 "

Redactoru respundietoru
JACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tipariulu lui
JOANNE GÖTT.